

AUTOPISTA

JOAN MANUEL SOLDEVILLA

Columna

JOAN MANUEL SOLDEVILLA
AUTOPISTA

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

PRIMERA EDICIÓ: FEBRER DEL 2021

© JOAN MANUEL SOLDEVILLA, 2021

© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2687-9

DIPÒSIT LEGAL: B. 21.185-2020

FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

www.columnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

És de nit i l'Andrea ha aparcat el Fiat Brava en un carreró mal il·luminat. En realitat és un carreró sense sortida, anòmal enmig d'un entramat de carrers racional i cartesiana, un passatge cec que no ha sabut adaptar-se a la lògica funcional de la ciutat.

Darrere el Brava hi ha els contenidors d'escombraries, grans i aparatosos, amb els quals ha topat lleugerament en aparcar tot i haver-hi posat certa cura, és clar que no prou; davant té un Fiat Uno, un xic separat de la vora. La vorera dreta, que no deu tenir més de cinquanta metres, a diferència de l'esquerra, no té cap portal, només una tàpia alta d'aspecte desolat que dona al pati d'una escola; de dia el guirigall ha de ser constant, però a aquestes hores de la nit el silenci és rotund, gairebé absolut, una mica excessiu. L'enllumenat és escàs, potser per evitar la contaminació lumínica o perquè l'ajuntament ha decidit estalviar en fanals per a un tram tan poc transitat. Sigui com sigui, la presència de l'Andrea, que va vestida de fosc, passa inadvertida; té

connectada la ràdio i està escoltant un programa nocturn i una mica banal en què uns tertulians pretesament experts opinen sense encert sobre la imminència de les eleccions.

Pel retrovisor, l'Andrea veu com un noi jove entra al carrer. Camina per la vorera oposada, i quan arriba davant del número nou s'atura i busca les claus. L'edifici té només quatre pisos i, encara que no gaire alt, suposa una petita agressió estètica pel fet d'estar encaixat entre dues torres de planta baixa i primer pis d'aspecte senyorial, que donen al carrer per la part del darrere. Va vestit amb texans i amb una caçadora de cuir cordada fins al coll i porta una voluminosa motxilla creuada que sembla plena de llibres. Li costa una mica trobar les claus, potser perquè va massa carregat, però al cap d'uns segons ja les té a la mà. Obre i entra. L'Andrea observa com encén el llum de l'escala i, poc després, com s'il·luminen les finestres de la primera planta a l'edifici negre. A les fosques, obre la bossa que té sobre el seient del costat i en comprova al tacte el contingut; un estrany so metàl·lic ressona mentre en palpa amb insistència l'interior. Pren aire, surt al carrer i tanca la porta del cotxe. Creua els pocs metres que la separen del portal que ha estat observant, mira a esquerra i a dreta i comprova que no hi ha ningú pels voltants. Torna a respirar profundament abans de prémer el botó del pis al qual vol accedir.

—Sí?

—Hola, ets en Toni?

—Sí, soc jo.

—Mira, soc l'Andrea, una companya de feina del

teu pare. Et porto un sobre que m'ha demanat que et lliuri.

—Ara t'obro.

El brunzit avisa l'Andrea que ja pot empènyer la porta. Encén el llum, descarta l'ascensor i opta per les escales. Mentre està pujant, sent com en Toni, preven-gut davant la insospitada visita, obre la porta i surt al replà. La seva cara reflecteix una barreja de curiositat i desconfiança, potser una inquietud poc concreta davant aquesta sorpresa nocturna; en veure una dona una mica madura que puja riallera i cordial, fins i tot amb un aire maternal al rostre, es relaxa i tranquil-litza.

—No et preocupis, no és res greu.

—M'havies espantat una mica, ja és molt tard.

—Visc aquí al costat i el teu pare m'ha demanat si et podia passar a deixar uns papers del pis, una cosa del lloguer, crec que ha dit.

—Doncs no sé què pot ser, però moltes gràcies. En-cara que el meu pare déu-n'hi-do, fer-te venir a aques-tes hores... de vegades n'abusa una mica. —En veure l'Andrea de prop, una dona de gairebé quaranta anys, vestida de fosc i amb aspecte inofensiu, decideix fer una mica de broma—. T'ho dic per experiència, que porto més de vint anys sota el seu domini.

Riuen tots dos del comentari. L'Andrea arriba fins a la porta i comença a remenar a la bossa enorme, com si no trobés el que busca.

—Passa, passa un moment.

En Toni li franqueja amb cortesia l'entrada i ella creua el llindar. El noi tanca la porta, despreocupat. Un

minut després el llum de l'escala s'apaga automàticament.

És el diumenge 1 de juny de 2008. Un Fiat Brava està aparcada a la porta de l'edifici. És molt d'hora, gairebé a l'albada d'un dia festiu, i el carrer, sense estar desert, es veu poc transitat; una mirada atenta permet albirar un noi amb sabatilles d'esport que fa estiraments a l'entrada d'un parc i una dona gran que passeja el gos i somriu en veure els nens, perquè el cotxe té les portes posteriors obertes, i al seu interior hi ha tres nens asseguts. Un d'ells és petit i està col·locat a la seva cadireta amb el cinturó cordat, a punt per al viatge. Els seus germans s'estan callats, potser tenen son. El capó posterior està obert mentre un home gran s'esforça a encaixar diverses maletes; als seus peus un parell de bosses de viatge esperen torn; el lloc que ocupin, caldrà estudiar-lo a consciència. Per la porta de l'edifici surten dues dones que, sense assemblar-se, tenen un cert aire de família; cabells foscos fins a les espatlles, boca grossa. Són l'Andrea i la seva mare. S'abracen a la vorera, potser excessivament per a un comiat davant d'un viatge sense transcendència. L'Andrea sembla advertir-ho i acomoda amb afecte el cinturó de la bata amb el qual ha baixat la dona al carrer aquest diumenge, tan d'hora.

—El teu pare i jo estem preocupats per aquest viatge, ja ho saps.

—Ja n'hem parlat, mare. El que necessitem tots quatre és anar-nos-en, només seran un parell de setmanes. Ens cal respirar una mica. Tot anirà bé, de veritat.

—Ahir vàreu sortir de Saragossa i només heu passat una nit aquí; podíeu haver-vos quedat una mica més...

—Quan tornem, si vols, et deixo uns dies els nois.

—És que no és només això, Andrea. L'escola...

—No et preocupis, mare, tranquil·la; només queden unes setmanes de classe i als tutors ja els va semblar bé, fins i tot ho va recomanar la psicòloga del centre. No passa res, de veritat.

—N'estàs segura, filla?

—Totalment. Poques vegades he tingut les idees tan clares com ara. Necessitem aquest viatge.

El Fiat Brava emprèn la marxa. L'Andrea mira pel retrovisor i veu, en una imatge que engloba tot el món que li pertany, els seus pares acomiadant-los i els seus tres fills al seient de darrere. L'estampa dels progenitors aixecant els braços i empetitint-se en la distància és trista i desemparada, però el quadre dels fills és molt més vital: el més gran, d'uns dotze anys, mira distret per la finestra. El petit, com sempre, ja dorm. El mitjà, que té deu anys, la mira fixament a través del reflex. L'Andrea li retorna la mirada i somriu. Els nens la reconforten.

El trànsit és escàs a aquestes hores i creuen els carrers amb rapidesa; gairebé sense adonar-se'n, arriben als límits de Barcelona i enfilen els darrers metres de la Meridiana. La llum vermella, a pocs metres de l'accés a l'autopista, els obliga a aturar-se, cosa que ha estat molt poc freqüent aquest matí.

—Ens hem aturat a l'últim semàfor; el pare deia que això donava bona sort.

L'Andrea, amb el cinturó cordat, es gira a mitges i mira els seus fills. Els somriu.

—Segur que tindrem tota la sort del món.

L'AP-7 està poc transitada i el dia es presenta diàfan i lluminós. Se succeeixen els quilòmetres i els dos primers peatges del trajecte s'encadenen, un per pagar, un altre per recollir el tiquet; petites pauses que, un cop superades, suposen el veritable inici del viatge.

—Mama, què vol dir *j'ai encore sommeil*?

El nen de deu anys es diu Santi i està llegint un còmic de tapa dura amb la coberta de color groc, en la qual es veu el dibuix d'un grup de nois navegant en un rai. És *La bouteille à la mer*, un episodi de *La Patrouille des Castors*, una vella sèrie protagonitzada per una colla de *boy scouts*; als peus, té una motxilla oberta per la qual treuen el cap quatre o cinc àlbums de còmic més. El germà gran es diu Víctor i mira per la finestra, absort, fixant-se en detalls insignificants que li atrapen l'atenció. En David és el petit i té tres anys. Dorm.

A l'Andrea no li agrada córrer i manté la velocitat estable a cent deu quilòmetres per hora, una mica per sota del límit permès. Al costat, al seient del copilot, hi ha una petita bossa de viatge oberta, ben assortida de galetes, ampolles d'aigua i suc de fruita. En sobresurten un parell de mapes, uns quants folis impresos i la cartera amb els passaports dels nens.

—Esteu bé?

Lleugers murmuris responen a la pregunta mentre

l'Andrea mira novament pel retrovisor i veu en David dormint, en Santi llegint i en Víctor mirant per la finestra. Els indicadors se succeeixen amb monotonia i anuncien la proximitat de la frontera.

—Pararem quan arribem a França?

—És clar que sí, però no de seguida. Esperarem a passar Montpeller per carregar el dipòsit i estirar les cames.

A l'Andrea li ve de gust escoltar música i col·loca una vella cinta de casset al reproductor. El Fiat Brava ja és una mica antic, i encara permet reproduir aquest sistema obsolet; de fet és l'únic lloc on la dona pot utilitzar les seves velles cintes, arraconades des de fa anys per l'arribada dels CD. A la guantera en té un bon munt, i també sota el seient, en una capsa de sabates, on gaudeixen d'una inusitada pròrroga abans de ser abandonades definitivament.

—Us va bé una mica de ritme?

—Només tens cançons de les teves, no?

—Ja sabeu que aquí només van les cintes, o sigui que, de modern, res de res. Però així ens distraiem una mica, no?

Respostes inintel·ligibles i gestos vagues contesten a la pregunta; l'Andrea ho interpreta com un sí i, després d'aparatoses manipulacions de la cinta i els botons, comencen a sonar els acords d'una primeríssima cançó de Mecano: *Hoy no me puedo levantar*.

El paisatge monòton de l'autopista es veu alterat per la recent incorporació de noves vies ferroviàries que

l'acompanyen i la creuen, que apareixen i desapareixen. Un cartell anuncia ja algunes poblacions franceses, fet que constata l'evident proximitat del país veí. Encara que només duen una mica més d'una hora de viatge, tots tres dormen. En David, encaixat a la cadireta; en Santi amb el còmic a les mans, i en Víctor, amb la boca oberta, recolzant el cap a la finestra. La música de Mecano ha deixat de sonar fa estona i l'Andrea condueix, aconseguint estar al mateix temps atenta i abstreta. El peatge de la Jonquera suposa l'última parada al país abans d'encarar la frontera, invisible a l'Europa actual si no fos per l'estranya i incomprensible imitació de temple asteca que celebra que allà comença o s'acaba França. L'autopista deixa d'anomenar-se AP-7 per dir-se A-9. El paisatge natural no canvia gaire, però sí l'urbà; les ciutats i els pobles que s'intueixen des del cotxe es perceben diferents, amb cartells en un altre idioma i construccions d'una altra mena. Un Fiat Idea avança el Brava; és blau i va ocupat només pel conductor. Fugaç, s'empeteix progressivament a mesura que va allunyant-se d'ells.

El cotxe aparca en una àrea de servei propera a Montpeller, un cop superat el peatge. No gaire lluny del Brava, els nens i la seva mare s'asseuen en un parterre. Mengen els entrepans que ha preparat l'àvia abans de sortir i beuen aigua i sucs. En Víctor i en Santi engoleixen concentrats i silenciosos; es nota que tenen gana. En David romanceja amb el pa de motlle mentre refrega les cames a l'herba.

—No facis això, que t'embrutiràs els pantalons.

—Tenim tovallons?

—Té, fill.

S'acaben l'esmorzar. En Víctor i en Santi juguen a llançar tirs lliures intentant encistellar les restes —paper de plata, ampolles de plàstic— a la paperera; l'Andrea agafa a coll en David i el fa riure, o ell a ella, amb quatre manyagues. Tornen al cotxe i a l'autopista, que, sense anar gaire carregada, ja va molt més transitada que quan han sortit de Barcelona.

—Mare, què vol dir: *Dieu vous soit en aide, madame?*

—Que Déu l'ajudi, senyora.

—Juguem a alguna cosa, mama... M'avorreixo.

—Cotxe groc!

—No s'hi val!

—A veure qui en veu un altre abans!

Les hores transcorren. Un cartell anuncia diversos desviaments i el Fiat Brava s'encamina cap al seu destí. L'Andrea decideix guiar-se per aquestes indicacions i oblidar-se del mapa, així no haurà de conduir i barallar-se al mateix temps amb el full desplegat i indomable. En Víctor mira per la finestra.

—Mare, les lioneses són de Lió?

—Suposo que sí. D'aquí deu venir el nom.

—A mi agraden, sobretot les de nata.

—Ara no pararem ni entrarem a Lió, Víctor. No ens va bé.

—Jo no he dit res.

—Lió és l'antiga Lugdunum, surt molt als Astèrix.

—És en Santi qui apunta el comentari, sempre ho relaciona tot amb els còmics.

—Diuen que és una ciutat molt bonica, amb una part romana i un barri antic. Potser l'estiu que ve podríem venir.

—Aquí diu que Ginebra és molt a prop.

—Sí, és a tocar. Podríem aprofitar per fer un viatge per Suïssa, així tipus natura...

—Com a *Astèrix al país dels helvecis!*

—Això, com a Helvècia, amb fondues i tot.

—Per a les fondues sí que hi haurà temps, suposo, però no per a les lioneses.

—Quan tornem a casa et prometo que comprarem una safata enorme de lioneses.

—De nata.

—Bé, rectifico: quan tornem comprarem una enorme safata de lioneses de nata.

—Lluneses.

Tots riuen en sentir en David. En Víctor i en Santi repeteixen unes quantes vegades la paraula i el petit els mira sorprès i divertit, sense entendre gaire bé com s'ha convertit en el detonant d'aquest brot d'alegria. L'Andrea somriu davant de tanta platxèria, encara que sap que caldrà aturar la gresca per evitar que la situació s'animi massa i desemboqui en una picabaralla imprevista.

—Lluneses, el menjar dels llunàtics.

—Cambrer, porti unes lluneses quan surti la lluna!

—Sé que sou molt graciosos, però ara deixeu-ho, que al final no sabreu parar.

—Però si no fem res!

—Doncs millor, que jo ja sé com s'acaben aquestes coses.

En David sosté a la mà un ninot amb el qual s'acaronava la galta; sembla que s'adorm un altre cop. En Santi, molt concentrat, llegeix. En Víctor mira per la finestra.

—No tens més música?

—De la teva, no. Ja et vaig dir que agafessis l'MP3, que aquí només es poden posar cassetes.

—I la ràdio?

—Si vols ho provem, però no coneixem les emissores i, a més, estaran en francès.

—No, és igual.

El cotxe avança. A l'horitzó hi ha algun núvol però la seva presència tot just enterboleix un dia esplèndid. Un Fiat Croma avança el Fiat Brava, que es manté fidel a la seva velocitat constant. Encara que a França el límit en autopista sigui de cent trenta, a l'Andrea li agrada mantenir el mateix ritme durant tot el viatge.

—Ens aturarem?

—És clar, fill. D'aquí a poc farem benzina i després anirem a l'hotel. Quan arribem a Dijon.

—Tinc gana.

El cartell anuncia uns preus sensiblement superiors als que l'Andrea està acostumada a pagar. Connecta la mànega al dipòsit del cotxe i espera que s'ompli. Curiosament, aparca al seu costat una altra família amb tres fills que també vol fer benzina. Van en un Fiat Multipla, un

cotxe molt més ampli que el seu i que permet als nens més comoditat. El marit —ulleres de sol, cabells blancs— és qui s'encarrega de tot i l'esposa —cua de cavall alta, pantalonet massa curt per a una senyora de més de quaranta— mira amb curiositat l'Andrea. Les mirades de totes dues es creuen i la dona del Multipla dibuixa un somriure de complicitat, o potser de solidaritat en veure-la sola amb tres nens.

El Fiat Brava s'incorpora un altre cop a l'autopista; ho fa amb certa precipitació i això provoca que un Fiat Panda que circulava pel carril de la dreta encengui els llums llargs per advertir l'Andrea que no ha fet la maniobra gaire bé. Ella aixeca la mà demanant disculpes i quan l'avança el conductor, poc tolerant, la mira amb severitat. Després d'uns quants quilòmetres, un cartell anuncia per primera vegada el nom de Dijon; falten encara tres o quatre hores de trajecte.

—On pararem, mare?

—Ja t'ho he dit. A Dijon.

—Ding-dong?

En Víctor i en Santi riuen de l'acudit però l'Andrea no entén on li troben la gràcia. Ells insisteixen.

—On pararem, Víctor?

—A Ding....

—Dong!

Tornen a riure; aquesta serà la gràcia de les properes hores. O dies. Després de les lluneses, toca divertir-se amb aquest forçat joc de paraules que tants riures provoca en els nens.

—No us animeu, que ja sabem tots com acaba això.

Novotel és una cadena hotelera que té establiments arreu del món, sobretot a Europa; orientada normalment a professionals de diversos àmbits, homes de negocis, comercials o directius de rang mitjà, des de fa anys va descobrir que el turisme familiar era una font d'ingressos extraordinària. Amb la intenció d'atraure aquest públic, ofereix allotjament gratuït a dos nens menors de setze anys sempre que comparteixin habitació amb els pares. L'Andrea ha reservat una habitació per a tots quatre al Novotel Dijon.

Poc després del migdia prenen la sortida, paguen el peatge i s'endinsen per la carretera local que els portarà al seu destí. Trobar l'hotel és una mica complicat encara que sigui als afores, perquè està situat en una d'aquestes aglomeracions comercials tan habituals a la rodalia de les ciutats franceses, on conviuen supermercats, grans magatzems i hotels. Aquesta singular *banlieue*, amb una oferta comercial variada, una organització caòtica i una total falta de referències, complica la localització.

—Allà, mare, a la dreta!

—On?

—A la dreta, a la dreta, ens ho hem passat.

—Fes la volta a la rotonda per tornar enrere.

—O en aquest descampat mateix, ja va bé.

—Calleu, si us plau, que ja sé el que em faig.

El Novotel s'assembla molt als que ja coneixen, i aquesta familiaritat amb l'entorn facilita el desembarcament de la família. La mateixa entrada, la mateixa recepció, la mateixa organització de l'espai... Abans que naixés en David, quan només tenien dos nens, viatjaven sovint tots quatre i solien allotjar-se sempre en aquests hotels. Ara tornen a ser quatre.

—Deixa'm obrir la porta.

—Mare, deixa-m'ho fer a mi. Sempre és en Víctor qui ho ha de fer tot.

—Silenci, pesats. Així només aconseguíu que sigui jo qui obri.

L'habitació 234 conté un llit de matrimoni i un sofà que es reconverteix en un llit per a dos. Una finestra àmplia ocupa la paret del fons, però la vista no és gaire bona; es pot veure l'aparcament amb alguns cotxes, no gaires, el seu Brava, un Croma i un Punto. Cortines espesses per als que volen dormir una mica més del que és habitual, gruixut vidre insonoritzat, una estança còmoda i impersonal, pensada més per a dos que per a quatre: al final, quan es munten els llits supletoris, gairebé no hi ha espai per moure's. Al costat de l'entrada hi ha la cambra de bany, organitzada a la francesa, amb sales diferents per al vàter i la banyera. Una taula llarga i estreta recorre el lateral de l'habitació; a sobre hi ha alguns fullets i carpetes explicant els serveis de l'hotel. El televisor, un telèfon i el minibar acaben de conformar el mobiliari. En Víctor encén la tele i s'apropia del comandament; després de saltar d'un canal a un altre durant uns minuts, s'atura en una cadena que està emetent un vell episodi de *Friends*, aquell en el qual la Ra-

chel besa per primer cop en Ross a la bugaderia, i aquest, poc després, es dona un cop ben fort contra la porta d'una rentadora. Encara que l'episodi l'emeten en francès, el fet d'haver-lo vist tantes vegades anima en Víctor a mirar-lo de nou. L'Andrea obre el petit frigorífic i, després de treure'n el contingut, hi col·loca algunes de les ampolles d'aigua que porta a la bossa.

—Així demà al matí les tindrem fresques —diu, encara que ningú l'escolta.

En Santi i en Víctor s'estiren al sofà. En David se'ls acosta i els seus germans l'agafen afectuosament per les aixelles i l'asseuen entre ells; el nen riu en veure que els seus germans es diverteixen i, quan acaba l'episodi, canvien de canal fins a trobar uns dibuixos animats estridents i massa trepidants.

—Us tornareu ximpls mirant això... si ni tan sols enteneu què diuen.

Els nens semblen no sentir-la. L'Andrea obre la maleta i penja un parell de peces de la barra amb l'esperança, un pèl absurda, d'aconseguir que es desarruguin una mica.

—Jo dormiré amb el vostre germà petit al llit de matrimoni; vosaltres anireu al sofà i espero que us comporteu.

Al costat de l'hotel hi ha una pizzeria i decideixen anar-hi a dinar; tot i que és ja molt tard, la cuina no tanca en tot el dia. S'asseuen en una taula al costat d'una finestra i, malgrat que la zona és més aviat industrial, el restaurant té un petit jardí que li permet oferir una vis-

ta sobre els parterres plens d'arbustos. Dues quatre formatges, macarrons i una pizza diavolo. Aigua, Orangina i cervesa. Gelat de postres.

—M'encanta menjar fora.

—Fixeu-vos-hi, en David no ha deixat ni una engruna, i li ha quedat la cara plena de tomàquet.

Tots miren el nen, que al seu torn els mira, sorprès de ser el centre d'atenció.

—Lluneses.

Riuen sorollosament i en David s'incorpora a la festa sense saber gaire bé per què la gent s'ho passa tan bé al seu costat només que digui el primer que li passa pel cap. Tornen a l'habitació a descansar. Tots tenen bastant assimilat l'hàbit de la migdiada i, després de dinar, sempre els ve de gust estirar-se una estona i reposar.

L'Andrea està asseguda amb un home en un bar; l'un davant de l'altra, al costat de l'únic finestral gran de la sala, és difícil no mirar-se directament a la cara. És mitja tarda i el local està gairebé buit, és una de les poques hores tranquil·les en què és fàcil trobar taula lliure. La cafeteria es troba relativament a prop d'una escola i això explica que a aquesta hora estigui poblada per dones de trenta anys, mares joves —cada vegada menys— que van a recollir els seus fills i han aconseguit escamotejar un xic de temps lliure, un petit espai per a un tallat i una mica de xerrada. L'Andrea pren cafè sol, igual que l'home, encara que ell ha demanat també un got d'aigua. Porta una petita llibreta amb anotacions, que consulta de tant en tant.

—Em sap greu, però això és tot.

—Res més?

—Hem fet tots els possibles, però si no hi ha testimoni, no hi ha manera.

—Ningú no va veure res?

—És mala sort, però temo que així va ser. Tots dos éreu coneguts al barri i si algú hagués vist alguna cosa estic segur que ho hauria explicat de seguida.

—Però potser tenien por i no van voler declarar...

—Andrea, de veritat que no. Por de què? L'experiència em demostra que la gent, quan veu coses d'aquest tipus, col·labora.

—Si no et dic que no, però potser algú va veure alguna cosa i no se'n recorda.

—Tu saps que jo mateix, personalment, he portat els interrogatoris dels possibles testimonis, he preguntat a tots els veïns del carrer. I vaig anar d'uniforme, porta per porta, i vaig explicar el cas.

—Perdona.

—No t'he de perdonar res.

—I l'escombreta de l'eixugaparabrises que li va quedar enganxada al cos?

—És una pista, per descomptat, i semblava bona, però no ens va dur enlloc. Era un model estàndard, d'aquests que valen per a molts cotxes. Era bastant nova, segurament el propietari l'havia canviat no feia gaire, mig any potser. Però és una dada que no ens serveix.

—Potser si preguntem als tallers podem trobar algú que ha portat el seu cotxe amb l'eixugaparabrises arrencat.

—Ja ho vaig pensar, però tal com es va trencar segur

que aquesta gent s'ha comprat una escombreta nova per internet i l'han canviat ells mateixos.

—No poden haver portat el cotxe a reparar? Segur que es va abonyegar amb el cop.

—Andrea, ho sabem tot de l'accident. Hem fet bé la feina que podíem fer. Sabem que era un cotxe baix, segurament esportiu, que no anava gaire de pressa, com a molt a quaranta per hora, que va fer una maniobra estranya, que es va parar poc després de l'impacte i que, tot seguit, se'n va anar.

—I que ningú va baixar.

—Exacte. Aquest cabró, o aquests cabrons, no van baixar. No anava gaire de pressa, i t'insisteixo que segurament el cotxe no es va abonyegar. Això de la maniobra no m'ho explico, potser es va distreure o es va despistar, o li va relliscar el volant, però tota la resta respon a patrons que es repeteixen: té l'accident, dubta un moment, mira que no hi hagi ningú, li entra el pànic i se'n va.

—I ningú no el troba mai més.

—Perdona.

—Ara soc jo la que no t'ha de perdonar res. Sé que has fet tots els possibles.

—Se'ns escapen.

—Per què parles en plural? Què vols dir?

—No ho sé gaire bé. No tinc motius per pensar que són més d'un però... No ho sé, deu ser una intuïció.

—Creus que eren més d'un, llavors?

—No en puc estar segur però sí, m'ho sembla; el tipus d'accident és estrany: aquest desviar-se només me l'explico perquè el conductor es distreu parlant amb algú asse-

gut darrere, o està fent broma i se li escapa el volant. I després... El cotxe es va aturar, els ocupants van reflexionar durant uns segons; jo crec que, si vas sol, baixes en estat de xoc, però si vas amb altra gent sempre hi ha algú que et treu de l'esglai i et diu «som-hi, arrenca». I te'n vas.

—Sembla raonable.

—Potser, però és només una hipòtesi. Potser el paio anava sol, parlava pel mòbil i se'n va anar sense ajudar el ferit perquè és un desgraciat. El que t'explico és una simple intuïció.

—Te'n refies?

—No gaire, però la veritat és que sempre que m'imagino l'accident veig... no ho sé, dos o tres nois joves dins el cotxe.

—El trist és que no avanceu.

—Estem en un carreró sense sortida; és tan injust el que us ha passat...

—Sí. És injust.

—I els nois?

—Ara els vaig a buscar. Surten a les cinc.

—Com estan?

—Malament, però prefereixo no parlar-ne.

—El cas ja està arxivat però extraoficialment t'asseguro que per a mi segueix obert. Algun dia potser tindré un cop de sort i, per un altre assumpte, agafaré aquests desgraciats; de vegades passen, aquestes coses.

—Sí, de vegades hi ha miracles.

El Novotel Dijon té piscina per als seus clients i és per això que l'ha escollit l'Andrea. La instal·lació està en-

voltada per les mateixes habitacions de l'hotel i per una espessa tanca, de manera que es crea un petit oasi aïllat de l'entorn de zona industrial al qual arriba, esmorteït, el soroll dels cotxes. Completen el conjunt una mica de gespa i unes hamaques, un parell de gronxadors i la terrassa del restaurant de la planta baixa, orientada cap al jardí. El lloc és raonablement tranquil i, malgrat que estem a inicis de juny, el clima calorós d'aquests dies anima a fer una remullada, encara que l'aigua estigui considerablement freda.

En Víctor i en Santi es capbussen una i altra vegada mentre desencadenen una espiral de jocs i competicions que sembla no tenir fi. En David es banya amb un voluminós flotador, pica de peus amb excitació i xipolleja amb les mans. De tant en tant crida perquè la seva mare el miri i perquè els germans juguin una mica amb ell. L'Andrea està asseguda en una cadira de la terrassa, prenent-se una aigua mineral amb gas. Aquí i allà, altres clients, pocs, gaudeixen d'una copa.

—Vigileu el vostre germà!

—Tranquil·la, mama, en David és cosa nostra!

Tots quatre estan asseguts a la terrassa; els nens s'han assecat abans de fer-ho i s'han posat les samarretes. Ara són diverses les taules ocupades per homes i dones de negocis i es produeix un curiós contrast entre els tres nens —en banyador i xancletes, asseguts sobre les tovalloles humides— i els vestits foscos, les faldilles rectes i les corbates discretes.

—Demà ens quedarem aquí?

—Sí, un parell de dies.

—Soparem a l'hotel?

—Si més no, avui sí. O sigui que espavileu-vos, que cal vestir-se per al sopar, com si fóssim gent de casa bona.

Cau la nit i tornen a estar asseguts al voltant de la mateixa taula, però els nens van ara una mica més abrigats, amb samarretes de màniga llarga i texans. Tots sopen truita i xerren animadament. Sense ser un hotel de luxe —només és un tres estrelles—, l'estampa té un aire vagament sofisticat: la terrassa a l'aire lliure sobre la piscina, unes espelmes enceses que decoren cadascuna de les taules, els cambrers vestits d'uniforme... tot això permet crear una fantasia d'ambient selecte, com de pel·lícula de les d'abans, i es nota que els nens es troben a gust.

—Al matí ens aixecarem d'hora i visitarem Dijon.

—Què hi ha a la ciutat?

—De tot una mica, com a totes les ciutats franceses. Té el seu museu i el seu barri antic, carrers ben cuidats, restaurants per als turistes...

—Rotllo mitjà o rotllo alt?

—Jo el deixaria en rotllo mitjà.

Tots prenen gelat per postres, tres boles de vainilla, xocolata i gerd servides en una alta copa amb un petit para-sol de paper, una mica de nata i xarop de grosella; en David, malgrat ser petit, es comporta com un valent i menja igual que els altres. De tant en tant els seus germans l'ajuden a agafar bé la cullera.

—El que ens queda de viatge ho farem d'una tirada?

—Sí, però no us preocupeu; ja no queda gaire.

—Per arribar. Però després quedarà la tornada.

—A la tornada no us queixareu, perquè per començar tenim parada a...

Tots miren en David, que es veu sorprès per la frase que ha deixat inacabada la mare, a qui no escoltava amb gaire atenció. Tots esperen la seva resposta, i ell no els decep.

—Pacastèrix.

—Molt bé, fill! Anirem al Parc Astèrix.

—Per Tutatis!

Tots tres riuen, divertits per la resposta del petit i, sobretot, per la interjecció gal·la que ha pronunciat; són lectors contumaciosos de còmics i no és estrany que en les seves bromes i discussions utilitzin frases extretes d'aquestes lectures. Llegeixen molt manga, però sobretot còmics que llegien els seus pares quan eren joves i que han passat a ser patrimoni familiar; material Bru-guera i, molt especialment, historieta francobelga que va arribar a Espanya als seixanta i setanta: Tintín, Astèrix, Espirú, La Patrulla dels Castors o Boule et Bill. Acostumen a llegir traduccions espanyoles o catalanes, però, com que moltes vegades no existeixen, els pares tradueixen als fills les versions originals franceses.

Als nois els encanta el bufet de l'esmorzar. El servei està inclòs en el preu de l'habitació i així mengen quatre pel preu de dos. Se serveix en una àmplia sala atesa per dues cambreres, amb taules de diverses mides distribuïdes al voltant d'una extensa barra on hi ha plates de

salsitxes, ous ferrats i béicon, cistelles de brioixos, bols de cereals, productes lactis i sucs, una mica de rebosteria i un sorprenent *far breton* que, sense raó aparent, s'exhibeix entre croissants, torrades i terrines de mantega. Els esmorzars de Novotel solen ser iguals a tot arreu però de vegades incorporen algun producte local com a nota pintoresca, per això és estrany un pastís tan típic del nord en plena Borgonya. Tots quatre s'asseuen en una taula i una cambrera els serveix cafè, llet i, per als nens, cacau.

—Mengeu bé, que al migdia només picarem alguna cosa.

—Jo avui aniré a sac.

—Segur que no em pots igualar.

—Mengeu, però amb educació i ordre, que hi ha més gent que vol esmorzar amb calma.

—Tranquil·la, que no molestarem ningú.

L'Andrea s'aixeca acompanyant en David, que se sent un xic aclaparat davant d'una oferta tan variada. En Santi i en Víctor estan igualment excitats pel desplegament de tantes possibilitats gastronòmiques i, en el seu estat d'atabalament, componen plats absurds on es barregen croissants amb ous ferrats o melmelada amb salsitxes i cereals.

Tal com havia anunciat l'Andrea, Dijon és una ciutat típicament francesa. Visiten el Museu de Belles Arts i s'aturen a l'elegant Place de la Libération, d'innegable esperit neoclàssic, on prenen un refresc en una de les terrasses. El dia és una mica calorós i l'ambient sembla

estival, sensació que queda reforçada per la significativa presència de turistes.

—Anirem a la FNAC?

—Sempre hi hem d'anar?

—Digues que sí, mare.

—Si us seguiu portant bé, després de dinar hi anirem una estona.

—Però queda't tu amb el petit, que no ens deixa llegir.

—Guaita, ja m'ha tocat fer de cangur.

L'Andrea passeja entre prestatges de llibres mentre porta en David agafat de la mà. Estan a la secció infantil i els llibres multicolors al seu abast entretenen el nen, que de tant en tant n'agafa algun i l'hi ensenya a la seva mare. En un racó una mica allunyat, a terra, estan asseguts en Víctor i en Santi. En Víctor fulleja un manga, l'últim volum de *Naruto*, mentre que en Santi està llegint *Le tour de Gaule*, un volum d'*Astèrix* que va ser publicat per primera vegada a la revista *Pilote* al llarg del 1963 i que el 1965 ja va sortir en àlbum. El viatge per la Gàl·lia dels protagonistes, parodiant el cèlebre Tour de France dels ciclistes, va suposar el cinquè volum de la col·lecció i una de les millors mostres del talent dels seus autors.

—Víctor, què vol dir *Il est excédé*?

—Deixa'm veure...

Els dos nens miren amb atenció l'àlbum de Goscinny i Uderzo, un còmic de fa gairebé cinquanta anys, i l'estampa té un aire antic, com d'una altra època; no-

més els falta portar pantalons curts i anar pentinats amb la ratlla al costat.

—Aquí vol dir que està cansat, que el Cèsar n'està fart.

—Com sempre.

—Aquesta és la gràcia, no?

—Algún dia haurem d'estudiar francès.

—No cal, més o menys s'entén; aquest l'hem llegit a casa i ens el sabem de memòria.

—Què llegeixes?

—Naruto.

—En francès?

—Home, no ho llegiré en japonès.

—I ho entens?

—Força.

L'Andrea és al bar que hi ha prop de l'escola dels seus fills, prenent un tallat. S'ha assegut en una de les taules que dona al carrer, just al costat mateix de la que es troba davant del finestral, que és la seva preferida però que ja estava ocupada quan ha arribat. Hi ha dos homes que s'estan prenent una copa; un d'ells beu un líquid transparent, anís per l'aroma que desprèn, i l'altre un licor ambarí, probablement conyac. Plou, tot i que la pluja no és abundant, i als peus de la taula el paraigua gotejant d'un dels dos —és difícil saber quin dels homes ha preferit no deixar-lo al paraigüer per por d'obliadar-lo després— ha format una petita bassa. Parlen animadament i miren a l'exterior, on un cotxe acaba d'aparcar, just davant de la cafeteria.